

Głosowanie jawne i tajne w regulaminach rad pedagogicznych

Regulaminy rad pedagogicznych zawierają zapisy dotyczące m.in. sposobów podejmowania uchwał, wnioskowania, wyrażania opinii i wybierania przedstawicieli rady pedagogicznej. Finałem realizacji każdej z tych kompetencji jest głosowanie.

W wielu regulaminach znajdują się zapisy podobne do następujących:

1. *Głosowanie odbywa się jawnie. W przypadku równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego Rady.*
2. *W szczególnych przypadkach Rada może zwykłą większością głosów przyjąć głosowanie tajne.*

Jawność głosowania jest powszechnie rozumiana jednakowo i sprowadza się do zapisu „przez podniesienie ręki”.

W przypadku równej liczby głosów jednomyślności już nie ma. Często pojawia się zapis stwierdzający, że decydujący ma być głos prowadzącego obrady. Dzieje się tak, pomimo ustawowej zasady, powtarzanej przez wszystkie regulaminy: „Uchwały Rady Pedagogicznej są podejmowane zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy jej członków”. Oznacza to, że „za” musi być więcej głosów niż „przeciw”. Jeśli rada liczy 36 członków, to quorum wynosi 18. Gdy z owych 18 osób w głosowaniu 9 będzie „za” a 9 będzie „przeciw” (9/9/0), to oznacza brak rozstrzygnięcia: uchwała nie została podjęta.

Przewodniczący rady ma ją sprawne zorganizować i prowadzić jej prace. Nie ma żadnych podstaw do przyznania mu innych uprawnień. Jego głos nie może mieć większej wagi i decydować o wyniku głosowania w przypadku równej ilości głosów „za” oraz „przeciw”.

Uwaga! W przypadku gdy 1 osoba była „za”, nikt „przeciw”, a „17 wstrzymało się” (1/0/17), to uchwała została podjęta.

Jeszcze większe zamieszanie w regulaminach jest z głosowaniem tajnym. Większość problemów rozwiązałoby określenie tych „szczególnych” przypadków, w których przewodniczący musi zarządzić ten tryb głosowania. Pożądany kierunek w tej sprawie wskazała dopiero ustawa Prawo oświatowe z 14 grudnia 2016 roku.

Otóż w art. 73.2. zapisano: „Uchwały rady pedagogicznej podejmowane w sprawach związanych z osobami pełniącymi funkcje kierownicze w szkole lub placówce lub w sprawach związanych z opiniowaniem kandydatów na takie stanowiska podejmowane są w głosowaniu tajnym”. Rodzi się pytanie, dlaczego tajne głosowanie ma być obligatoryjne tylko w sprawach związanych z osobami pełniącymi funkcje kierownicze lub kandydatami na nie. A dlaczego nie w przypadku tak drażliwych spraw, jak na przykład:

- opiniowanie wniosków dyrektora o przyznanie nauczycielom odznaczeń, nagród i innych wyróżnień (art. 70.3.),

- wyboru przedstawicieli do komisji konkursowej wybierającej kandydata na dyrektora (art. 63.14.)?

W regulaminach rad pedagogicznych te dodatkowe sytuacje mogłyby objąć jeden prosty zapis: „Głosowanie w sprawach personalnych dotyczących członków rady pedagogicznej przeprowadza się w trybie tajnym”. Być może wskazane byłoby też stosowanie tego trybu głosowania w przypadku uchwał w sprawie skreślenia ucznia z listy uczniów (art. 68.2).

Uwaga! Niedopuszczalne jest głosowanie jawne nad przyjęciem trybu głosowania tajnego.

Ducha demokracji oddawałby w pełni jeszcze jeden zapis, a mianowicie: „Głosowanie tajne może być przeprowadzone także na formalny wniosek członka rady pedagogicznej”. To rozwiązanie może jednak sprawdzić się tylko w przypadku, gdy nie będzie nadużywane. Inaczej można sparaliżować obrady każdego gremium.

Na zakończenie dodajmy tylko, że w celu przeprowadzenia głosowania tajnego rada pedagogiczna powołuje komisję skrutacyjną. Jeśli głosowanie dotyczy wyboru przedstawicieli rady pedagogicznej, powołania komisji skrutacyjnej dokonuje się po zamknięciu listy kandydatów. Chroni to przed późniejszym dobieraniem członków komisji.